

ANSAMBLULUI TEATRAL

◆ DINA COCEA

A fost o măsură excepțional de bună inițiativa de a reorganiza teatrele în jurul unor personalități creatoare centrale. După părerea mea, ceea ce s-a făcut în stagiunea aceasta este doar un început, care ar trebui să devină exemplu pozitiv pentru majoritatea ansamblurilor teatrale din țară și ar trebui să fie continuat. Organizarea noastră teatrală a suferit de un viciu mare, inițial: este vorba de gruparea artificială, de întocmirea haotică a colectivelor. De aceea, restructurarea teatrelor „Lucia Sturdza Bulandra“, „C. I. Nottara“, Mic este un prim pas într-un proces necesar, care să ne ducă la regruparea organică a forțelor artistice. Noi plătim tribut unui sistem administrativ care nu mai corespunde exigențelor actuale, și asta ne impune obligația de a întreprinde un foarte serios studiu al principiilor organizatorico-administrative care prezidează activitatea teatrelor. În cadrul luptei pentru calitate, sub semnul căreia oamenii muncii din țara noastră își duc activitatea în toate domeniile, o mulțime de forme vechi au fost înlăturate, o mulțime de inovații curajoase au căpătat realitate. Mie mi se pare că nu putem răspunde chemării partidului, care ne îndrumază în sensul afirmării unei puternice arte naționale, în sensul impunerii unui punct de vedere al nostru în circuitul de idei al lumii contemporane, dacă nu înlăturăm din calea noastră piedicile concrete ce decurg din vechile forme de organizare. De aceea, mi se pare că nu vom răspunde obligațiilor noastre ideologice, estetice și educative dacă ne vom mulțumi să discutăm în abstract despre diferite probleme de teorie; trebuie să acordăm o atenție serioasă și competentă aspectelor concrete, materiale, organizatorice ale muncii noastre.

◆ OCTAVIAN COTESCU

Activitatea directorilor-oameni de teatru va contribui, fără îndoială, la apariția aceluia animator de mare autoritate și forță creatoare, fără de care, după părerea mea, teatrul nu mai poate să existe astăzi. Cred că ar trebui să valorificăm mai bine condițiile deosebit de favorabile în care se dezvoltă mișcarea noastră teatrală. Scurta vizită pe care am făcut-o în primăvara aceasta în străinătate, ca și întâlnirile colegilor mei, care au jucat pe scena Teatrului Națiunilor, cu actorii și regizorii din Franța au dovedit foarte limpede în ce condiții dificile, materiale și organizatorice, se desfășoară activitatea teatrală în alte țări. Socotesc că, apreciind mai lucid înlesnirile de care dispunem, condițiile cu totul favorabile care ne sînt puse la dispoziție, am putea să ne gospodărim mai bine. Aceleași sume și aceleași mijloace investite acum în teatru pot fi mînuite mai chibzuit. Este vorba de niște rămășițe birocratice care ne mai țin în loc, uneori. Sîntem în situația de a găsi formula necesară pentru ca întotdeauna componența colectivului de teatru să exprime concepția și aspirațiile animatorului, transmise și însușite de către întregul colectiv. Cum sînt însă alcătuite colectivele noastre ?

În afară de cazul Teatrului de Comedie — care, prin forța împrejurărilor, constituindu-se ca ansamblu nou, în condițiile în care conducerea a avut posibilitatea să-și aleagă trupa, conform unui crez artistic —, din acest punct de vedere, conducătorii de teatru sînt încă handicapați. Ei trebuie să lucreze cu o echipă moștenită de la o organizare mai veche, a cărei alcătuire — după cum afirmă unii — nu coincide cu concepția lor despre ansamblul teatral. Această situație handicapează, pe de altă parte, și pe anumiți actori de valoare. Conducătorii de teatru sînt, în cazurile în care vorbeam, personalități distincte, diferite. Ei nu pot să apeleze la unii actori valoroși care, prin datele lor,

răspund cel mai bine repertoriilor și ambițiilor de spectacol, caracteristice acestor direc-tori; în același timp, în trupă se întâmplă să rămână nefolosiți interpreți deosebit de înzestrați, de asemenea personalități distincte, care nu se apropie îndeajuns de stilul și preocupările conducătorului de ansamblu, dar care ar putea ușor să-și găsească întrebuin-țare pe măsura lor în alte colective și în concepția altui conducător de teatru. Un ani-mator de teatru începe să existe atunci când configurația colectivului exprimă liniile de forță ale concepției lui despre teatru. Aș da deci o sugestie pentru rezolvarea acestei probleme, care ne preocupă în mod acut: o dezbatere largă între conducătorii de tea-tru, în legătură cu structura și evoluția colectivelor noastre teatrale, dar o dezbatere care să vizeze concret posibilitățile reale de modificare a situației actuale, cu o mare grijă față de forțele noastre actoricești, atât de bogate.

◆ GYÖRGY HARAG

S-a născut în lumea teatrelor următoarea formulă: „teatrul lui Beligan“, „teatrul lui Ciulei“, „teatrul lui Lovinescu“, „teatrul lui Penciucescu“. Este un simptom foarte bun. Teatrele despre care e vorba nu realizează doar spectacole, ci creează mult mai mult — promit, de pildă, diferențierea unor curente, a unor atitudini teoretice originale. Cred că fenomenul implică dezvoltarea noastră în spiritul celei mai sănătoase, celei mai stimu-latoare competiții artistice.

◆ HORIA LOVINESCU

Am convingerea că modificările aduse de stagiunea care se încheie se datoresc exact teatrelor care s-au restructurat. Aceste schimbări nu privesc numai repertoriul, ci vizează instaurarea unui stil de muncă în teatru. Sigur că ar fi prezumțios și chiar neseri-os să susținem că vreunul din aceste teatre și-a găsit profilul. Pentru o asemenea auto-definire, cred că sînt necesare cel puțin două stagii.

◆ VALENTIN SILVESTRU

Preocupările teatrelor de Comedie, „Nottara“, „Bulandra“, Mic sînt interesante, reprezentative și de perspectivă. Unele din aceste preocupări se vor defini în răstimpul a două-trei stagii, căci un organism teatral, mai ales de structură aluvionară — cum sînt unele din cele de mai sus, cu prea mulți actori în trupă —, nu se constituie de pe o zi pe alta și liniile sale de activitate se desenează în cursul unui proces mai îndelungat de clarificare și, aș spune, de delimitări.